

Verslag ontwikkelgesprek naar aanleiding van de visitatie van de opleiding Industrieel Product Ontwerpen – Hogeschool Windesheim, Zwolle – juni 2024

Ontwikkelvragen

Vanuit de opleiding zijn de volgende ontwikkelvragen gesteld:

1 - Het visitatiepanel stelt: "Iets minder bandbreedte of accenten - een iets minder brede profilering of kleuring – leidt tot meer ruimte voor radicale ontwerpen".

Hoe zou die bandbreedte er uit kunnen zien, hoe zouden we kunnen afbakenen? Wat zijn goede voorbeelden van radicale ontwerpen? Waar in de bandbreedte zou ruimte kunnen worden verondersteld voor radicale ontwerpen?

2 - Wat is een goede manier om studenten na hun tweede studiejaar te begeleiden richting (keuze voor een) afstudeeropdracht die leidt tot een radicale productinnovatie?

In het ontwikkelgesprek zijn de vragen aan de hand van subonderwerpen besproken. Hieronder volgt per subonderwerp een verslag van de gedachtewisseling die heeft plaatsgevonden.

Profilering en bandbreedte opleiding

De zogenaamde breedte van de opleiding is een bewuste keuze: de opleiding wil studenten diverse perspectieven en technieken aanbieden en de ruimte bieden om meer te leren ontwerpen dan – bijvoorbeeld – enkel hardware. Zo wil de opleiding bijvoorbeeld in meer inzetten op productservices, hetgeen het visitatiepanel ook toejuicht.

Vooropgesteld: de brede scope van de opleiding is waardevol en is een aansprekend profiel. Van belang hierbij is echter om studenten te helpen tijdig focus aan te brengen in hun eigen studietraject. Na kennismaking met de verschillende mogelijkheden kunnen studenten begeleid worden in het maken van gerichte keuzes. Zo creëren ze identiteit als ontwerper en een eigen, persoonlijke kleur. Daarnaast is frequente samenspraak met het werkveld essentieel: door vinger aan de pols te blijven houden kunnen curriculumonderdelen waar het werkveld in de praktijk niet meer om vraagt, tijdig uit het curriculum gehaald worden.

Radicale ontwerpen, design thinking en waardecreatie

Het realiseren van meer radicale ontwerpen vloeit voort uit het stellen van kritisch vragen. Vragen als 'lossen we wel het juiste probleem op?', 'Wat is nu echt het probleem van de opdrachtgever?' en 'Is hetgeen de opdrachtgever wenst de juiste oplossing voor het probleem?', leiden tot innovatieve ideeën. Als studenten zichzelf de vraag leren stellen of het middel past bij het beoogde doel en de diverse stakeholders in kaart leren brengen, creëer je een manier van denken die leidt tot 'out of the box-denken' waarbij opdrachtgevers gebaat zijn. Spoor studenten in de hoofdfase van de studie aan om betrokkenen te bevragen en het vraagstuk dat de opdrachtgever op tafel heeft gelegd, vanuit verschillende invalshoeken te analyseren. Dit is een invulling van design thinking die de opleiding al sterk in zich heeft: de docenten hanteren deze denkwijze al haast vanzelfsprekend. Door dit te expliciteren, concreet te benoemen en als zodanig over te dragen, kunnen studenten zich dit kritisch denken en deze wijze van design thinking eveneens eigen maken.

Studenten verwerven daardoor de skills om waarde te creëren. Alumni zullen aan de slag gaan als industrieel productontwerpers die hun opdrachtgevers kunnen bevragen, op opbouwende wijze en zonder dat het lijntje breekt, zodat zij mee kunnen denken en ideeën kunnen

aandragen. Een andere manier om echt waarde te creëren, is door gelijkwaardige samenwerking tussen een IPO'er en experts uit andere disciplines, zoals de zorg.

Begeleiding richting innovatie

Er is geen enkelvoudig antwoord op de vraag hoe studenten begeleid kunnen worden naar innovatie. Een manier om innovatieve denkwijze te voeden, is door studenten al in een vroeg stadium van de opleiding te leren kennis maken met de buitenwereld. Daardoor komen studenten al vroeg in aanraking met allerlei ontwikkelingen die in de periferie van het construeren van producten spelen, zoals AI, data en productservicecombinaties. (Ofwel: de mindset 'er is meer dan staal en plastic').

De kracht van de opleiding is de sterke begeleiding die studenten wordt geboden. Studenten kunnen bij wijze van spreken van 9 tot 5 bij de machines staan om dingen uit te proberen, docenten zijn dichtbij en zeer benaderbaar: de opleiding is een warm bad. Dat is zeker iets om te behouden. In die begeleiding kunnen studenten al in de eerste twee jaar worden meegenomen in design thinking, in het realiseren van *ideeën*. Daag hen uit door zichzelf te bevragen: 'Wat ben ik aan het doen, waarom doe ik dat?', 'Wat heeft de wereld van mij nodig?', 'Wat is het appèl dat wordt gedaan?' 'Moet er überhaupt wel iets gemaakt of ontworpen worden of kan iets bestaands aangepast of herontworpen worden?' Begeleid studenten met hetgeen zij hun portfolio vullen: 'Wat wil je aan de wereld wil laten zien?' En laat hen nadenken: als je iets al kunt, kies je dan nog een een keer hetzelfde of juist iets anders? Iedere keuze is goed, maar laat studenten hun keuzes bewust en beargumenteerd maken.